

**A DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG
FEJLESZTÉSI TERVE
(2018-2026)**

Jóváhagyta:

Závodczky Szabolcs
igazgató
Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

Balczó Bertalan
természetvédelemért felelős
helyettes államtitkár
Agrárminisztérium

1. A fejlesztési terv célja és kerete

Jelen terv célja, hogy a jogszabályokban, stratégiákban foglalt feladatokat alapul véve kitűzze a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2018-2026 közötti időszakra vonatkozó fejlesztési céljait. A célmeghatározás az Igazgatóság intézményi adottságaiból kiindulva és a természetvédelmi kezelői feladatok ellátását érintő legfontosabb kihívásokra – körülményekre, folyamatokra – reflektálva történik meg.

A terv feladata azonosítani azokat a fejlesztési célokat és az elérésüket szolgáló intézkedéseket, beavatkozásokat, melyekkel minőségi változás érhető el az Igazgatóság működésében. A terv ennek megfelelően a jelenleg is folyamatosan végzett, az Igazgatóság alapvető működését szolgáló, fenntartási feladatok taglalására nem tér ki.

A fejlesztési célok meghatározásakor az Igazgatóság azt a potenciált veszi alapul, amely a tervezési időszakra összpontosítva az intézményben – a fejlesztések megvalósításához szükséges források biztosítása esetén – rendelkezésre áll. A terv számol a már folyamatban lévő, európai uniós források felhasználásával megvalósuló fejlesztésekkel és arra épít, hogy a természetvédelmi célok elérését 2020 után is kiemelt feladatként kezeli az Európai Unió a költségvetési időszak pénzügyi eszközeinek tervezésekor.

A terv az intézmény helyzetéből kiindulva (létszám, költségvetés, infrastruktúra) és az állami természetvédelmi feladatokat aktuálisan leginkább befolyásoló körülményeket azonosítva határozza meg azokat a stratégiai célokat, amelyekre erőforrásait a tervidőszakban összpontosítania kell.

2. Helyzetelemzés

2.1. Összefoglaló adatok a nemzeti park igazgatóságról

Alapadatok

Működési terület (ha)	1 284 968 ha
Országos jelentőségű védett természeti terület (ha)	94 396 ha
Natura 2000 terület (ha és db)	316 410 ha 56 db
Ex lege védett természeti terület (ha)	2 244 ha

Szervezeti adatok

	őrszolgálat	bemutató, környezeti nevelés	irodai tevékenység	vagyongazdálkodás	összesen
Átlagos statisztikai létszám (fő)	31	34	15	123	203
<i>Kormánytisztviselők száma (fő)</i>	31	4	10	22	67
<i>Munka törvénykönyve alapján foglalkoztatott (fő)</i>	-	14	3	18	35
<i>Közfoglalkoztatott (fő szezonális bontásban tél/nyár)</i>	-	16	2	83	101

Költségvetési adatok

Év	Működés finanszírozására fordított kiadások (eFt)	Fejlesztések finanszírozására fordított kiadások (eFt)
2015	1 091 742	662 136
2016	938 631	97 760

Vagyongazdálkodásban lévő terület

Művelési ág	saját használatban (ha)	haszonbérbe adva (ha)
szántó	190	959
rét	1 500	1 228
legelő	1 164	2 259
nádas	340	0
halastó	145	2
erdő	8 750	0
fásított terület	55	0
kivett	1 129	6
Összesen	13 273	4 454

Vagyonkezelésben lévő állatállomány

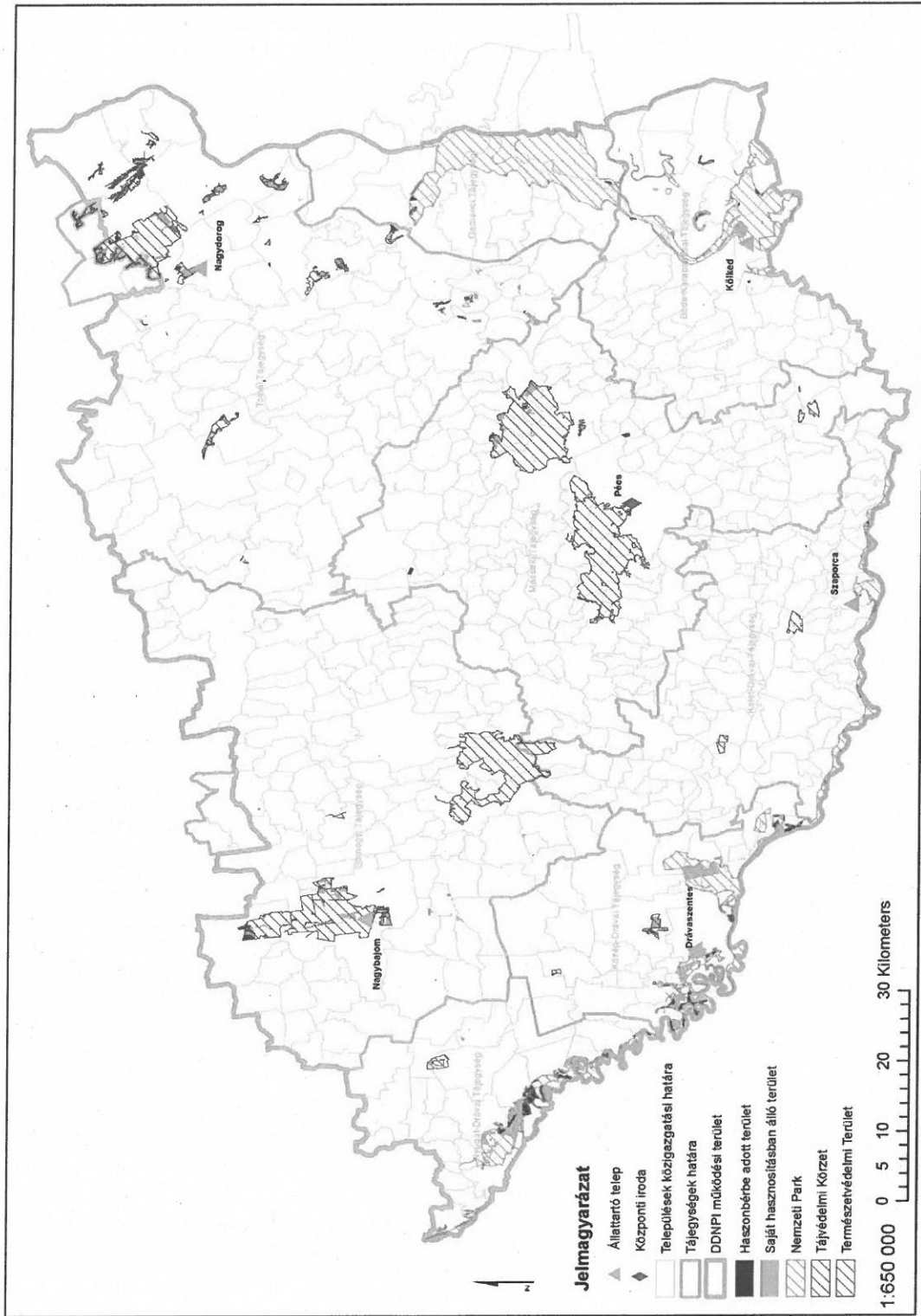
Fajta	egyedszám	ÁE
Ló	4	4
Juh	854	128,1
Mangalica	27	8,1
Szamárr	8	4,8
Kecske	9	1,35
Tyúk	35	1
Gyöngytyúk	6	1
Kutya	11	-
Szarvasmarha	211	193,4
Összesen	1 165	341,75

Ökoturisztikai létesítmények és látogatottságuk

Létesítmény	db	látogatottság (fő)
Látogatóközpont	3	11 925
Bemutatóhely	9	110 845
erdei iskola	0	0
tanösvény (db és km)	28 db 63,4 km	(rendszeresen látogatott 100%)

2. Térkép: Az Igazgatóság vagyonkezelésében álló védett természeti területek és a természetvédelmi kezeléshez kapcsolódó infrastruktúra főbb elemei

2.2. A fejlesztési célok kijelölését meghatározó körülmények, folyamatok

A DDNPI fejlesztési tervei alapvetően két csoportba sorolhatóak, egyrészt az intézményrendszer fenntartáshoz, másrészt a természetmegőrzéshez (ideértve a védett értékek bemutatását is) kapcsolódnak ezért a következőkben ilyen bontásban tárgyaljuk:

1. Intézményfejlesztés: Mivel a 2000-es évek végétől számos beruházás, projekt valósult meg az Igazgatóság működési területén ezért a tervezési ciklus egyik fő feladata az ezen projektek keretében megvalósított infrastruktúra által biztosított szolgáltatások színvonalának fenntartása, a kialakított infrastruktúra továbbfejlesztése a kor elvárásainak megfelelően. Ide tartozik az épületállomány energiafelhasználásának átalakítása a fosszilis energiahordozókról a megújuló energiaforrások igénybevételére az igazgatóság által működtetett szálláshelyek, valamint ökoturiszturisztikai létesítmények esetében is.
2. Élőhelyvédelem és fejlesztés: A DDNPI működési területén igen változatos élőhelyek és hozzájuk kapcsolódó fajok találhatóak meg a vízi élőhelyektől a sziklagyepekig, így a veszélyeztető tényezők, fejlesztési igények is területről-területre változnak. Ezek részben közvetlen, rövid távú társadalmi hatások eredményi (jogi környezet változása, tulajdonviszonyok változása, népességmozgás), másrészt hosszabb távú, áttételesen ható változások (folyószabályozás, idegenhonos fajok behurcolása, klímaváltozás). Azt is meg kell azonban említeni, hogy több esetben a természetes szukcessziós folyamatok ellenében történik az élőhelyek fenntartása, ilyen például általában a gyepek kezelése, a cserjésedés visszaszorítása, a holtágak fenntartó célú kotrása. Az alábbiakban a korábbi évek tapasztalatai alapján soroljuk fel azokat a degradációs, veszélyeztető tényezőket, amelyek kezelésére a fejlesztési periódusban a DDNPI fókuszálni szándékszik:
  - a) Potamikus élőhelyek: medersüllyedés, holt- és mellékágak vízellátásnak romlása, hordalékháztartás megváltozása, inváziós fajok térnyerése, vízi sportok iránti igény növekedése, hajózóút fejlesztés, hajóforgalom növekedése. A működési területet mintegy 280 km hosszban érinti a Duna és a Dráva folyó, ami a főmedren és a hozzá tartozó hullámtereken keresztül is kiemelt jelentőséggel bír. Természetesen a teljes hosszban az eredetihez hasonló élőhelyek visszaállításnak nincs realitása, de 6-8 olyan mellék-, illetve holtág is található, ahol a következő években élőhely-helyreállítási tevékenységnek lenne lehetősége. Arra is figyelemmel kell lenni, hogy a korábban végrehajtott beavatkozások (Rezéti-Duna kotrása, Szabadság-zátony, Drávatamási mellékágak, Tótújfalui mellékág) idővel

fenntartási munkákat tesz szükségessé, mivel a mederbeli elhelyezkedésük miatt a feltöltődésük a revitalizációs tevékenység után sem állt le.

Vizes élőhelyek (tavak, mocsarak, lápok, kisvízfolyások): talajvízszint süllyedés, szélsőséges csapadékeloszlás, melioráció és fakivágások, horgászati hasznosítás, inváziós fajok. A Natura 2000 területek tekintetében (amelyek gyakorlatilag átfednek az országos jelentőségű védett természeti területekkel) a művelési ágakat figyelembe véve mintegy 15% arányban vannak jelen vizes élőhelyek (mocsár, árok, halastó...), amelyek különböző természetességi állapotot, illetve veszélyeztetettséget mutatnak. A megőrzés, fejlesztés során egyrészt azok a vizes élőhelyek kapnak prioritást, amelyek közvetlenül az eltűnéssel veszélyeztetettek (lápok, láprétek), másrészt az olyan holtágak, amelyek még jó állapotban vannak így kisebb beavatkozással is hosszabb távra stabilizálható a jelenlegi szukcessziós állapotuk.

- b) Erdős élőhelyek: túltartott vadállomány, inváziós fajok jelenléte. Mivel a Natura 2000 területek mintegy 65 %-át teszik ki az erdős élőhelyek, de a vagyonkezelő és a természetvédelmi kezelő személye a terület zömén különböző, így – az üzemtervben rögzítetteken túl – a természetvédelmi lehetőségek is korlátozottak. Bár élőhelyek tekintetében kiemelhetjük a 91E0, 91F0, 91L0 vagy 91K0 élőhelyeket, de sokkal fontosabb lenne az, hogy minden élőhelytípus esetében szignifikáns méretű háborítatlan, a gazdasági használat által nem érintett területeket tudjunk megőrizni.
- c) Gyepes élőhelyek: természetes szukcessziós folyamatok (cserjésedés honos fajokkal), inváziós fajok térnyerése, gyepkezelés elmaradása, művelési ág váltása, szárazodás. A Natura 2000 területeken belül – a művelési ágak alapján – mintegy 10% gyep található. Kevés kivétellel – ilyenek például a mészke sziklagyepes – a gyepterületek fenntartása folyamatos kezelést igényel, amit az igazgatóság saját vagyonkezelésén belül elsősorban legeltetéssel old meg. A gyepes élőhelyek közül prioritást élveznek a 6440, 2340, 6250 és 6260 élőhelyek.
- d) Élettelen természeti értékek: forrásfoglalások, fenntartás elmaradása (pl. alapszelvényeknél), turisztikai igények növekedése. Barlangok esetében a korábbi pályázati keretből (KEOP, KEHOP) a jelentősebb barlangok lezárása megtörtént, illetve a turisztikai célú kiépítések sem igényelnek rövid távon fejlesztést, vagy felújítást. Alapszelvények esetében kisebb léptékű fenntartási tevékenységgel a fontosabb szelvények láthatóságának megőrzése megoldható. Források esetében közvetlen beavatkozási igény nincs, új forrásfoglalások kialakítása nem szükséges.

A fejlesztéseknél előtérbe kell helyezni az olyan intézkedéseket, amelyek a megcélzott terület (részbeni vagy egészben) önfenntartó működését segíti elő. A célzott kezeléseket olyan fajokra, élőhelyekre kell koncentrálni, ahol a kezelés elmaradása az adott faj, élőhely

teljes visszaszorulásához vezethet, ilyen lehet például a tátorján élőhelyének fenntartása a cserjésedés folyamatos kontrolljával. Komoly kihívást jelent az, hogy még a nemzeti parki védettséget élvező területeken belül sem találhatók nagyobb, összefüggő, a folyamatos emberi beavatkozástól mentes területek, ahol a természetes folyamatok szabadon érvényesülni tudnának.

A jogszabályok változását nem tudjuk előre megjósolni, de például az Erdőtörvény legutóbbi változása a területünkön költő fokozottan védett ragadozó madarak helyzetét jelentősen veszélyezteti.

Fontos cél, hogy a társadalom a természeti értékeket óvja, felelős magatartás alakuljon ki mindenkiben ilyen vonatkozásban. Ez leginkább az ökoturizmus, az élményközpontú természetvédelmi ismeretterjesztő és szemléletformáló tevékenység által érhető el.

Az Igazgatóság létesítményeinek fejlesztése tekintetében a mennyiségi növekedés helyett a minőségi fejlesztésre és a fenntarthatóságra kívánjuk helyezni a hangsúlyt. A meglévőkön túl újabb létesítmények építését nem tervezzük. Célunk a jelenleg üzemelő bemutatóhelyeink, szálláshelyeink és látogatóközpontjaink állandó karbantartása, valamint a változó látogatói igényekhez igazodó folyamatos korszerűsítése és fejlesztése, magas minőségű és versenyképes szolgáltatások biztosításával. A létesítmények üzemeltetése során kulcskérdés a hatékonyság növelése, a fenntarthatóság szempontjainak figyelembe vétele, környezetbarát megoldások alkalmazása.

Kommunikációnk fő célja a természetvédelmi ismeretterjesztés és szemléletformálás elősegítése mellett a nemzeti park igazgatóság, mint brand kialakítása és megerősítése, a „láthatóság” növelése. A cél eléréséhez vezető úton lényeges szerepet játszik egyrészt a szakmai tevékenységeinkkel kapcsolatos folyamatos és szakszerű tájékoztatás, másrészt az igényekhez igazodó ökoturisztikai és környezeti nevelési szolgáltatásaink állandó, magas szakmai színvonalon történő végzése.

3. Stratégiai célok

1. Intézményfejlesztés:

A fő prioritást a meglévő épületeink kapcsán egyrészt a korábban megvalósított – mára már korszerűtlen, elavult technológiával ellátott – épületek által jelentett gazdaságtalan üzemeltetésű infrastruktúra fejlesztése, valamint a hatékony működést eredményező kiegészítő beruházások megvalósítása jelenti. Ez megvalósulhat az épületek építészeti, valamint gépészeti fejlesztése révén, vagy akár energetikai fejlesztéssel. Az elmúlt időszakban és a jelenleg futó projektjeink során Igazgatóságunk az összes bemutató-, illetve szálláshellyel kapcsolatos fejlesztését megvalósítja. A tervezési időszakban új épület építését nem tervezzük. Jellemzően sok elavult építésű épülettel rendelkezünk, amelyek állapota egyre romlik. Ezek üzemeltetése gazdaságosan csak úgy elképzelhető, ha energetikai, állagmegóvó fejlesztéseket végzünk el. Az Igazgatóság Központi

épületének és az Oktatási központjának felújításával évtizedes elmaradást kell pótolnunk. Az ökoturisztikai témájú létesítményeink kapcsán elsődleges cél a bemutatásra kerülő tartalom fejlesztése, a jelenlegi célcsoportok bővítése révén (interaktív játékok, bemutatók kisgyermek részére).

A meglévő szálláshelyek fejlesztése a színvonalasabb turizmus kielégítését szolgálja. Külön fontosnak tartjuk, hogy a médiában való jelenlétünket erősítsük, az internet térnyerésével a virtuális térben is terjeszkedni szeretnénk.

2. Élőhelyvédelem és fejlesztés:

a) Potamikus és vizes élőhelyek:

Igazgatóságunk stratégiai céljai közül az elsők között szerepel a potamikus élőhelyek fejlesztése. Több projekt elképzelésünk is kapcsolódik a Duna és a Dráva vízrendszeréhez, főleg a mellékágak vízellátásnak javításával. Úgy gondoljuk, hogy az elmúlt időszakban végzett hasonló tevékenységek során már kellő tapasztalatot szereztünk arra, hogy nagyobb elképzeléseket is valóra váltsunk.

A klasszikus kotrásos, folyószabályozási művek átalakításán túlmutató új eddig általunk ki nem próbált módszerek alkalmazását is tervezzük.

Stratégiaiilag a terveink másik zászlóshajóját a vizes élőhelyek jelentik. Napjaink egyik legnagyobb problémája a vizes élőhelyek csökkenése, eltűnése, a talajvíz szintjének jelentős csökkenése. Ez a teljes működési területünkön jelentkező probléma, amelynek a megoldása néhol csak nagyon precíz tervezéssel és kivitelezéssel oltható meg.

Mivel a közelmúlt fejlesztései elősorban a Dráva-mentét érintették, a fejlesztési terv időszakában a Duna környezetében lévő területek fókuszba helyezését tervezzük.

A tervezett beavatkozások a vízfolyások esetében elsősorban a hidrográfiai viszonyok átalakítását jelentenék, amelyeket az élőhelyek és egyes fajok változásai követnének. Ennek keretében az alábbi élőhelyek esetében várható vagy az állapotuk javulása, vagy a kiterjedésük növekedése: 91E0, 91F0, 3270, 3150.

Védett fajok esetében közvetlenül a vízi élőlényekre lesznek hatással a beavatkozások, a fajok nagyban függenek attól, hogy milyen típusú élőhely kerül revitalizációra. Ennek megfelelően folyami körülmények között a bucó és ingola fajok, leánykancér halfajokra, állóvízi körülmények között (ide értve a holtágakat is) szivárványos öklére, réti csikra számíthatunk. Ugyancsak ezeken az élőhelyeken várható a hulló és a kétéltű fajok állományainak növekedése, mint például mocsári teknős, gőte fajok, kockás sikló. Vizes élőhelyek kiterjedésének növekedésével részben a halfogyasztó szervezetek populációi növekedhetnek, mint például gémfélék, fekete és fehér gólya, rétisas, vidra. Másrészt egyes vizes élőhely típusok fészkelő, illetve vonuláskor pihenőhelyet biztosítanak olyan madárfajoknak, mint például a cigányréce.

b) Erdős élőhelyek:

Az eddigiekkel ellentétben a jövőben több, erdőállományokat is érintő projektet tervezünk. Az erdők esetén is az egyik legnagyobb problémát a vízszint csökkenése okozza. Terveink szerint egy jelentős nagyságú KST főfafajú faállomány vízellátási gondjait próbáljuk orvosolni. A természetes erdődinamikai folyamatok sajnos a legtöbb helyen csak a vadállomány kizárásával valósulhatnak meg és ezek tanulmányozása is csak így lehetséges. Megítélésünk szerint a jövő erdőgazdálkodása ezeknek a kutatásoknak az eredményei alapján fog működni. Fontosnak gondoljuk még a védett természeti területen lévő, erdőnek alkalmas szántó területek beerdősítését. Dombvidéki, őshonos fafajú erdők esetében a természetkímélő gazdálkodási módokkal, illetve a termőhelynek megfelelő fafajok ültetésével az erdős élőhelyek állapota megőrizhető és javítható. Síkvidéken, főként hullámtéri vagy egyéb vízjárta területeken azonban a területek vízháztartásának megváltozása miatt szükség lehet olyan élőhely-revitalizációs tevékenységekre is, ami után az eredeti termőhelyre jellemző erdő élőhely alakulhat ki vagy hozható létre, itt ez a pont szorosan kapcsolódik a vizes élőhelyek fejlesztéséhez is. Erdős élőhelyek közül célterületként megemlíthető a 91E0, 91F0, 91I0, fajoknál kiemelt jelentőségűek az erdőben fészkelő nagytestű madarak, mint például a fekete gólya, rétisas, barna kánya, vörös kánya illetve az idős állományokban meghúzódó denevérfajok (tavi denevér, pisze denevér, vízi denevér...).

c) Gyeppek:

A gyeppek esetén az elsődleges feladat a felhagyott, majd idegen honos fafajokkal beültetett értékes gyeppek visszaalakítása. Ezek, a főleg fekete és erdei fenyővel betelepített állományok átalakítása, a somogyi homokokon jelentenek jelentős természetvédelmi értékmentést.

Fás legelők megőrzése és újra kialakítása térségünkben elkerülhetetlen probléma. A régi tájkép jellegzetes eleme mára teljesen eltűnt vagy átalakult.

Sajnálatos folyamat, hogy a legelő állatállomány mennyisége jelentősen megfogyatkozott. Az állattartási infrastruktúra fejlesztése is kiemelt célunk, bár új telep kialakításán nem gondolkodunk, de a kiemelt természetvédelmi értékekkel bíró gyepeink fenntartása miatt a meglévők fejlesztése elkerülhetetlen.

Gyeppek kezelésével, illetve kisebb részben helyreállításával megcélzott élőhelyek a 6440, 7230, 6260, 6250, 2340 számúak. Az alapvetően a vízellátástól függő gyeppek (léprétek, mocsárrétek) esetében a természeti állapot javítása szorosan kötődik a fent már vázolt vizes élőhelyek helyreállításához, míg a száraz gyeptípusok (homoki és löszgyeppek) esetében a fenntartó kezelés, legeltetés és cserjeirtás szerepel a megőrzés fő eszközeként, itt az állattartási infrastruktúra fejlesztése felé van szoros kapcsolat. Gyeppekhez köthető növényfajok között megemlíthető a zergeboglár, a tátorján, a leány- és fekete kökörccsin, a szártalan csüdfű, a szibériai nőszirm, az állatfajok közül az ürge vagy a haris.

3.1. Folyamatban lévő fejlesztések

A fejlesztési tervben meghatározott stratégiai célok a korábban sikeresen megvalósított, valamint a terv készítésekor folyamatban lévő fejlesztések eredményeire, módszereire alapozva kerültek megfogalmazásra.

Az intézményfejlesztés stratégiai cél eléréséhez járul hozzá az Igazgatóság folyamatban lévő fejlesztései közül a zöldmezős beruházásként megvalósult Béda-Karapanca Tájegységi Iroda kialakítása Kölkeden, az Ős-Dráva Szálláshely, valamint a kerékpáros öltöző-zuhanyzó építése Szaporcán és a Nagyharsányi Szoborparkban létesítendő Fogadóépület kivitelezése. A meglévő épületállomány megőrzését felújítási munkálatokkal is el lehet érni. Ezt a célt szolgálja az Abaligeti-barlang és a Tettyei-mésztufabarlang fogadóépületeinek felújítása, valamint az abaligeti Denevérmúzeum korszerűsítése is. Az Igazgatóság vagyonkezelésében áll a Jakab-hegyen található egykori pálos kolostor rom, valamint a mellette lévő „Új templom” is, ezek felújítására, állagmegóvására vonatkozó tervek elkészültek, a kivitelezési munkák hamarosan megindulnak.

Az épületállományhoz kapcsolódó energetikai fejlesztés valósul meg Kölkeden és Szaporcán, ahol az épületek hő- és villamosenergia-igényét napelemekkel fogjuk biztosítani a lehető legmagasabb arányban.

A folyamatban lévő fejlesztésink eredményeként a három bemutatóhelyünkől kettő, a kilenc egyéb bemutatóhelyből hat is fejlesztésre kerül a KEHOP 2014-2020 közötti időszakának forrásainak felhasználásával.

A jelenleg futó projektjeink közül a potamikus élőhelyek védelme stratégiai célhoz kapcsolódik a Duna mentén a Bezerédi Duna-ág rehabilitációja, valamint a Felső-Zátonyi-mellékág megnyitása. Vizes élőhelyek fejlesztésére irányulnak az Igazgatóság futó projektjei közül a Somogyi Tájegység területén három helyszínen (Gyótai-halastavak, Mezőcsokonyai-árok és a Mezőcsokonya-Csombárd halastó, Újvárfalvi-rét) végzett tókotrási, műtárgyfelújítási munkái, a Babócsai Bika-réten megvalósult élőhelyfejlesztési munkálatok, valamint a Dunaszekcsői Teelő-Duna előkészítés alatt álló élőhelyrehabilitációs célú kotrása is.

A Mohácsi-szigeten folyamatban van a dávodi Földvári-tó 3. sz. tóegységében végzett biotechnológiai kezelés, mely a többi tóegységben kotrással, műtárgyak cseréjével, valamint a sziget déli részén található karapancai erdei tavak közül a 4-es tó körüli felújítási munkáival egészül ki a 2019-es évben.

A KEHOP 2014-2020 pénzügyi ciklusban megvalósuló projektjeink összesen 1 571 ha területtel járulnak hozzá az „A jobb védettségi állapot érdekében támogatott élőhelyek területe” indikátorhoz potamikus és vizes élőhelyek kapcsán.

Erdős élőhelyek védelméhez kapcsolódik részben a Bezerédi Duna rehabilitációjára irányuló projekt, amelynek keretében a mellékágot kísérő erdőtervezett területen fekvő „erdőgallérban” két, idegenhonos fafajokból álló állománytípussal borított erdőrészlet esetében tervezzük az erdőszerkezet-átalakítását őshonos fa- és cserjefajokkal, továbbá megvalósítjuk a Bezerédi Duna mindkét parti rézsújében uralkodó inváziós fafajok visszaszorítását, mozaikosan ős- és tájban honos fafajokra való cserélésével. Ugyancsak az erdős élőhelyek rehabilitációját eredményezi az Igazgatóság határon átnyúló (De-mine HU-

HR II.) projektje is, amely keretében a Baranya-megyei Rendőr-főkapitányság által elvégzett lőszermentesítést követően a bolygatott Dráva-menti területeken fásítást és inváziós fajok eltávolítását valósítottuk meg 2018-ban.

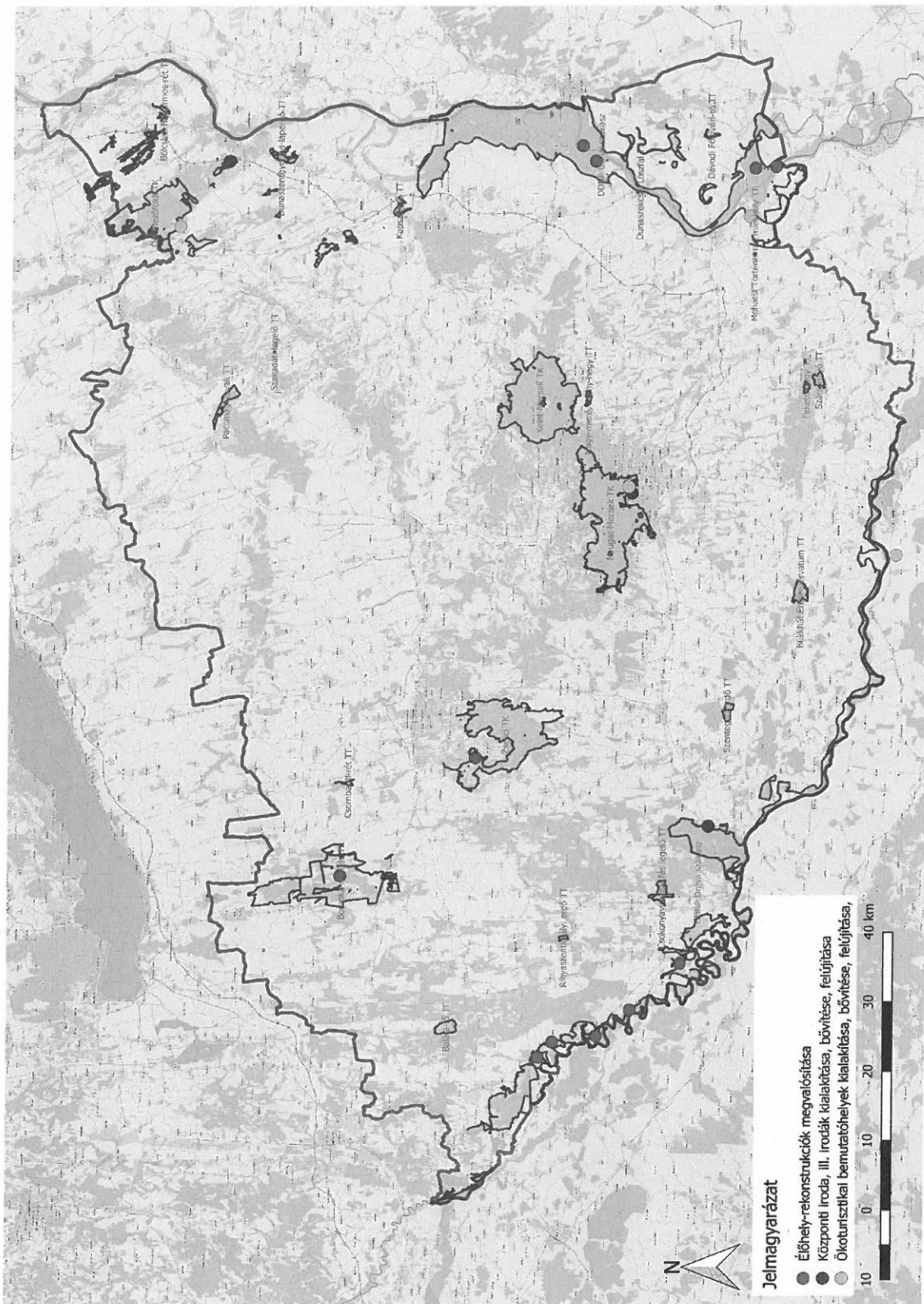
Az állattartás infrastrukturális fejlesztése a 2018-ban lezárult felújítási munkákkal jelentős részben lefedi az Igazgatóság által működtetett állattartó telepeket, felújítási munkák valósultak meg a barcs-drávaszentesi, a nagybajom-homokpusztai, valamint a nagydorogi állattartó telepünkön is. A KEHOP 2014-2020 pénzügyi ciklusban megvalósuló projektjeink összesen 587 ha területtel járulnak hozzá az „A jobb védeettségi állapot érdekében támogatott élőhelyek területe” indikátorhoz gyepes élőhelyek kapcsán.

Az Igazgatóság által végzett monitoring tevékenységhez szükséges eszközök a jelenleg is futó KEHOP pályázataink keretében, elsősorban a monitoring tevékenységben legjelentősebben részt vevő természetvédelmi őrök munkáját támogató őrszolgálat fejlesztési projektből, jelentős számban fejlesztésre kerülnek, mind mennyiségi, mind minőségi tekintetben. A folyamatos informatikai fejlődés miatt azonban az eszközállományt néhány évente felül kell vizsgálni és az elavult eszközöket cserélni kell.

4. Fejlesztési célok és a megvalósítást szolgáló intézkedések

Mellékletben – Fejlesztési célok.xlsx

4.1. Fejlesztési célok megvalósítását szolgáló intézkedések áttekintő térképe/térképei

1. MELLÉKLET: A DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG FEJLESZTÉSI TERVÉNEK LOGIKAI KERETE

1_melleklet.doc

1. melléklet: A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság fejlesztési tervének logikai kerete

Fejlesztési irányokat jelző STRATÉGIAI CÉLOK	A stratégiai célokat megalapozó KÖRÜLMÉNYEK	Releváns futó, vagy megvalósult FEJLESZTÉSEK EREDMÉNYEI
A különböző stratégiai vagy tervezési dokumentumokból, az aktuálisan jelentkező külső és belső körülményekből, illetve az észlelt szakmai kihívásokból levezethető fejlesztési irányok megfogalmazása	A fejlesztési szükségleteket keletkeztető, illetve a fejlesztési irányok meghatározása szempontjából releváns körülmények – pl. milyen természeti értékek megővésében van feladata az igazgatóságnak? milyen veszélyeztető tényezők jelentkezése észlelhető?	A stratégiai cél szempontjából releváns fejlesztések összegző bemutatása. A projektek pontos hivatkozás felsorolása nem szükséges; ezek helyett a megvalósított fejlesztés/fejlesztések jellegét (pl. élőhely-rekonstrukció) illetve az elért eredményeket kell röviden, lehetőleg számszerűsítve felsorolni
1. Intézményfejlesztés	• régi, korszerűtlen épületek, gépek, műtárgyak • változó turisztikai igények • nemzeti parkok „vegyes” ismertsége	• energetikai fejlesztések (Sátorhely) • épületek, szolgáltatások korszerűsítése (Abaliget, Ba Kölked, Nagybajom, Nagydorog, Nagyharsány, Szapcsó) • „láthatóság” növelése • felkészülés az új kihívásokra
2. Élőhelyvédelem és fejlesztés	• medersüllyedés, holt- és mellékágak vízellátásnak romlása, hordalékháztartás megváltozása, inváziós fajok térnyerése, vízi sportok iránti igény növekedése, hajózóút fejlesztés, hajóforgalom növekedése • túltartott vadállomány, inváziós fajok, klímaváltozás hatásai, erdőszegélyek eltűnése, turisztikai igények növekedése. Az elmúlt években sem sikerült karakteresen elválasztani a természetvédelmi erdők és gazdasági erdők jogi szabályozását, az erdőtörvény módosításában pedig további negatív tendenciák is megfigyelhetők, elsősorban a fokozottan védett madárfajok körül kijelölhető védőzónák tekintetében. • természetes szukcessziós folyamatok (cserjésedés honos fajokkal), inváziós fajok térnyerése, gyepezés elmaradása, művelési ág váltása, szárazodás • talajvízszint süllyedés, szélsőséges csapadékeloszlás, melioráció és fakivágások, horgászati hasznosítás, inváziós fajok	• vízrendszerek vízellátásának javítása (Dávod) • műtárgyak építése, kotrása (Gyótai halastavak, Újvárfalvi-rét, Csombárdi tavak, Bezerédi Duna-Telelő-Duna) • fokrendszerek átalakítása • víz visszatartás • vízkészletek megőrzése • erdőrezervátumok vizsgálata • erdőtelepítés • gyepek visszaalakítása • fás legelők kialakítása • korszerű takarmányozás biztosítása (Barcs, Nagydorog)

1. melléklet: A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság fejlesztési tervének logikai kerete

Fejlesztési cél:1.1. *Meglévő épületállomány energetikai korszerűsítése***Elvárt eredmények:**

Az Igazgatóság által üzemeltetett épületek épületenergetikai korszerűsítése, a fűtési rendszerek felújítása, megújuló energiaforrások bevonása az energiafelhasználásba. Az időszak végére a fejlesztések m

#	Fejlesztési célt szolgáló intézkedések	Tervezett tevékenységek	Célterület	Érintett Natura
1	Az Igazgatóság komplex energetikai fejlesztése	10 épület felújítása	DDNP	Valamennyi Natura 2000 terület

Fejlesztési cél:1.2. *Meglévő épületállomány korszerűsítése***Elvárt eredmények:**

Az Igazgatóság turisztikai szolgáltatását biztosító épületek felújítása, a nyújtott szolgáltatások színvonalának emelése. A jelenlegi energiafelhasználás csökkentése legalább 20%-kal.

#	Fejlesztési célt szolgáló intézkedések	Tervezett tevékenységek	Célterület	Érintett Natura
1	A DDNPI Központi épületének felújítása	épületfelújítás, korszerűsítés	DDNP	Mecsek (HUDD 20030), Mecsek (HUDD 10007)
2	DDNPI Oktatási központ felújítása	épületfelújítás, korszerűsítés	Nyugat-Mecsek TK	Mecsek (HUDD 20030), Mecsek (HUDD 10007)
3	Kistápi órház felújítása	Festés, szigetelés, csatornázás. Fűtés, előtető, pihenő padok, asztalok kialakítása. WC felújítás. Kútjavítás. Berendezés kialakítása.	Dél-Mezőföld TK: Kistápi láprét	Tengelici homokvidék (HUDD20040)

Fejlesztési cél:1.3. *Turisztikai célú fejlesztések***Elvárt eredmények:**

Az Igazgatóság turisztikai szolgáltatását biztosító épületek felújítása, a nyújtott szolgáltatások színvonalának emelése. A jelenlegi látogatószámok megőrzése a szolgáltatások színvonalának növelésével.

#	Fejlesztési célt szolgáló intézkedések	Tervezett tevékenységek	Célterület	Érintett Natura
1	Kölkedi Fehér-Gólya Múzeum felújítása	A jelenlegi épület felújítása, vagy új a Múzeum új épületbe való költöztetése, a kiállítás korszerűsítése	DDNP	Béda-Karapanca különleges madárvédelmi terület (Béda-Karapanca kiemelt jelentőségű természet-me
2	Pintér-kert Arborétumban lévő turisztikai célú épületek komplex felújítása	épületfelújítás, bővítés, korszerűsítés	Pintér-kert Arborétum	Mecsek (HUDD 20030), Mecsek (HUDD 10007)
3	Meglévő szálláshelyek fejlesztése	épületfelújítás, korszerűsítés, eszközök cseréje	DDNP	Mecsek (HUDD 20030), Mecsek (HUDD 10007), Közé
4	Meglévő bemutató infrastruktúra felújítása, kiegészítő fejlesztések megvalósítása a Somogy Tájegységben	pihenők (2), tájékoztató táblák (11) gémeskutak (3), tanösvény (20 tábla) festése, javítása.	Boronka-melléki TK, Zselici TK	Boronka-melléke HUDD20044, Belső-Somogy HU
5	Meglévő bemutató infrastruktúra felújítása, kiegészítő fejlesztések megvalósítása a Tolnai Tájegységben	Kilátó (2), madárlesek (2), pihenők (2), tájékoztató táblák (11) gémeskutak (3), tanösvény (20 tábla) festése, javítása.	Dél-Mezőföld TK: Paksi ürgemező, Szentes-legelő, Kistápi láprét, Ökör-hegy, Látó-hegy, Leányvári-völgy, Szedresi tarkasáfrányos. Pacsmagi Tavak TT, Kiszékelyi-domság	Paksi ürgemező (HUDD20069), Nagydorogi Szene homokvidék (HUDD20040), Középmezőföldi löszv tarkasáfrányos (HUDD20073), Kiszékelyi-domsz
6	Új bemutató infrastruktúra létrehozása a Tolnai Tájegységben	Tájékoztató táblák (6), gémeskutak (5), sorompó (2) kihelyezése.	Dél-Mezőföld TK: Dunaföldvári törpemandulás, Pacsmagi Tavak TT	Középmezőföldi löszvölgyek (HUDD20020)

Fejlesztési cél:1.4. *A XXI. század nemzeti parkja***Elvárt eredmények:**

Saját munkatársak által végzett biotikai adatgyűjtés intenzifikálása. Az igazgatóságon meglévő recens biotikai adatok mennyiségének 50%-os növekedése. Az Igazgatóság központi honlapjának és egyéb int

#	Fejlesztési célt szolgáló intézkedések	Tervezett tevékenységek	Célterület	Érintett Natura
1	Biotikai adatgyűjtés rendszerének kidolgozása és bevezetése az Igazgatóságnál	Okoseszközök beszerzése, térinformatikai rendszer fejlesztése, igazgatósági szintű monitoring stratégia elkészítése	Teljes működési terület	Valamennyi Natura 2000 terület
2	Az Igazgatóság internetes marketingjének fejlesztése, a látogatóhelyekhez kapcsolódó alkalmazások fejlesztése	Honlap lecserélése, brand-építés, mobil applikációk, újszerű internet alapú alkalmazások bevezetése és alkalmazása minden bemutatóhelyünkön	Teljes működési terület	Valamennyi Natura 2000 terület

Fejlesztési cél:2.1. *Potamikus és vizes élőhelyek fejlesztése***Elvárt eredmények:**

Havária események csökkentése, víztestek és csatlakozó erdők-gyepek ökológiai állapotának javulása, talajvízszint emelkedése. Mellékágak ökológiai állapotának további javulása. Környezeti és élővilág tekir

#	Fejlesztési célt szolgáló intézkedések	Tervezett tevékenységek	Célterület	Érintett Natura
1	Karapanca mentett oldali vízrendszereinek vízellátásának javítása	műtárgyak építése	Ráskó-Glibovica vízrendszer, Nagy erdei-fok	Béda-Karapanca különleges madárvédelmi terület (H Béda-Karapanca kiemelt jelentőségű természet-meg
2	Karapanca mentett oldali vízrendszereinek vízellátásának javítása	kapcsolódó fokrendszer felmérése, tisztítása, mélyítése	Ráskó-Glibovica vízrendszer, Nagy erdei-fok	Béda-Karapanca különleges madárvédelmi terület (H Béda-Karapanca kiemelt jelentőségű természet-meg
3	Karapanca mentett oldali vízrendszereinek vízellátásának javítása	érvényes üzemelési engedélyek módosítása, tervezés, modellezés	Ráskó-Glibovica vízrendszer, Nagy erdei-fok	Béda-Karapanca különleges madárvédelmi terület (H Béda-Karapanca kiemelt jelentőségű természet-meg
4	Mederben található mellékág és szigetek fenntartása; Debrina-zátóny belső ágán az átfolyás biztosítása	kőgát megnyitása	Debrina-zátóny	Béda-Karapanca különleges madárvédelmi terület (H jelentőségű természet-megőrzési terület (HUDD20045
5	Felső torkolati műtárgy és szigetcsúcs-védelem kialakítása	vízbevezetés biztosítása	Debrina-zátóny	Béda-Karapanca különleges madárvédelmi terület (H jelentőségű természet-megőrzési terület (HUDD20045
6	Mederben található mellékág és szigetek fenntartása; Debrina-zátóny belső ágán az átfolyás biztosítása	kotrás	Debrina-zátóny	Béda-Karapanca különleges madárvédelmi terület (H jelentőségű természet-megőrzési terület (HUDD20045

7	Meglévő talajvíz mérő kutakban lévő eszközök cseréje; terepi adatrögzítő-kiolvasó-kiértékelő eszközök cseréje-modernizálása	me glévő talajvíz mérő kutakban lévő eszközök cseréje; terepi adatrögzítő-kiolvasó-kiértékelő eszközök cseréje-modernizálása; vízmonitoring; járművásárlás	Béda-Karapancsa Tájegység	Gemenc HUDD10003, Gemenc HUDD20032 Béda- (HUDD10004), Béda-Karapancsa kiemelt jelentőségű
8	Duna 1494-1492 fkm, jobb part mederben található mellékág és szigetek fenntartása	folyszáabályozási művek átalakítása, élőhely fenntartási célú kotrás ; vízjogi engedélyezési eljárás; EVD-KHV	Duna 1494-1492 fkm, jobb part	Gemenc HUDD10003, Gemenc HUDD20032
9	Az ósütkösi beavatkozás figyelemmel követése, fenntartási beavatkozások	A már megtörtént ósütkösi beavatkozás figyelemmel követése, fenntartási beavatkozások	A Danubeparks STEP 2.0 SEE/D/0165/2.3/X/02 azonosítószámú pályázat keretében, a Duna bal part 1489.050 – 1491 fkm közötti szakaszán megvalósult élőhelyrevitalizációs beavatkozás helyszíne	Gemenc HUDD10003, Gemenc HUDD20032
10	A Kádár-szigeti mellékág lehetőség szerinti élővé tétele.	vízjogi engedélyezési eljárás; EVD-KHV	Duna 1474-1470fkm, bal part	Gemenc HUDD10003, Gemenc HUDD20032
11	A Babócsai Erzsébet-szigeti mellékág degradációjának lassítása, az ártéri dinamika részleges visszaállítása	Mellékágként történő fenntartás kotrással	Duna-Dráva Nemzeti Park, Babócsa 098/4 hrsz, Dráva 178+150 fkm-nél nyíló bal parti mellékág	Nyugat-Dráva HUDD10002, Közép-Dráva HUDD:
12	Égerligetek, Malom-árok vízellátásának javítása	Mederkotrás, műtárgyak, zsilipek elhelyezése	Duna-Dráva Nemzeti Park, Babócsai Malom árok 2,2 km-es szakasza, mintegy 40 ha égerliget	Közép-Dráva (HUDD20056)
13	Boronka-melléki TK szabályozott vízfolyások rehabilitációja, vízvisszatartás	mederszakaszok természetességének helyre állítása, vízelvezető árok megszüntetése, vizes élőhelyek kialakítása	Boronka-melléki TK	Boronka-melléke HUDD20044, Belső-Somogy HU
14	Bélavár 085 hrsz. árok 3 db vízvisszatartó műtárgy építése	3 db vízvisszatartó műtárgy építése, szabályozható zsilip kivitelezése.	Bélavár 085 hrsz. árok.	Nyugat-Dráva, HUDD10002
15	Berzence 0219 hrsz. árok. (Berzence 0217, 0218, 0220 hrsz. legelőn.) rendezése	Tereprendezés, 3 db vízvisszatartó létesítmény, 1 db madármegfigyelő építése	Berzence 0219 hrsz. árok. (Berzence 0217, 0218, 0220 hrsz. legelőn.)	Nyugat-Dráva, HUDD10002
16	Láp- és ligeterdők, holtágmedrek, mocsárrétek ökológiai vízkészletének megőrzése	Csatorna szabályozási művek átalakítása (3 db)	Paks-Faddi főcsatorna	Dunaszentgyörgyi láperdő (HUDD20072)
17	A Drávai holtágak élővilágának megőrzése	Vízpótlás, vízvisszatartás, hígiszapréteg eltávolítása	A Nemzeti Park területén lévő holtágak	HUDD20052

Fejlesztési cél:

2.2. Erdős élőhelyek fejlesztése

Elvárt eredmények:

Szántó művelési ágú terület megszüntetése, keményfás ligeterdős élőhely kialakítása 35 hektáron. (DDNP és Natura 2000 hálózat része.) A célterület meglévő holtágakhoz és ártéri ligeterdőkhez kapcsolódik

#	Fejlesztési célt szolgáló intézkedések	Tervezett tevékenységek	Célterület	Érintett Natura
1	Mindhárom gemenci erdőrezervátum magterületén több mintaterület létesítése és kutatása a nagyvad teljes kizárásával	Természetes erdődinamikai folyamatok nyomon követése	Buvat, Keszeges-tó Erdőrezervátum Dél-Veránka, Sasfok Erdőrezervátum Kádár-sziget Erdőrezervátum	Gemenc HUDD10003, Gemenc HUDD20032
2	Erdőtelepítés Vízvár 0196/11b hrsz. szántón	Vadkerítés építés, csemeteültetés.	Vízvár 0196/11b hrsz. szántó.	Nyugat-Dráva, HUDD10002

Fejlesztési cél:

2.3. Gyepes élőhelyek fejlesztése

Elvárt eredmények:

Kései megye és báványfa területarányának csökkentése (foltszerűen és állományrészekben egyaránt), a ritkuló homoki gyeppek területének növelése, termőhelyek degradálódásának következményeként a me

#	Fejlesztési célt szolgáló intézkedések	Tervezett tevékenységek	Célterület	Érintett Natura
1	Kölkedi állattartó telep fejlesztése	Karám építése, területvásárlás	Béda-Karapancsa Tájegység	Béda-Karapancsa különleges madárvédelmi terület jelentőségű természet-megőrzési területnek (HUDD
2	Báta; a Batai-Holt-Duna és az élő Duna által közrezárt részen található Batai-szigeten gyep és fás legelő kialakítása	kb. 200 ha kiterjedésű új élőhelykomplexum kialakítása, amely gyep, fás vegetáció és vizes élőhelyek mozaikjából épül fel. Nyári gát műtárgyainak rekonstrukciója, fás legelő és a területre jellemző mocsárterület kialakulásnak elősegítése. Vízjogi engedélyezési eljárás; EVD-KHV	Báta; a Batai-Holt-Duna és az élő Duna által közrezárt részen található Batai-sziget	Gemenc HUDD10003, Gemenc HUDD20032
3	Inváziós fajok visszaszorítása, erdei fenyő monokultúrák csökkentése, savanyú homoki gyep növelése Darány külterületén	Inváziós fajok letermelése, gyep kialakítása, sarjleveragekkel és rendszeres kaszálásokkal, fajajcsérés felújítások (5 évre tervezve)	Duna-Dráva Nemzeti Park, Darány község határ (50 ha)	Nyugat-Dráva HUDD10002, Darányi Borókás HUDD
4	Gyep vetéséhez talajelőkészítés szántással, tárcsázással, vetőágy készítés kombinátorozással. T-fák kihelyezése Somogyudvarhelyen	Gyep vetéséhez talajelőkészítés szántással, tárcsázással, vetőágy készítés kombinátorozással. Fűmagkeverék vetése. T-fák kihelyezése.	Somogyudvarhely 061 helyrajzi számú, Duna-Dráva Nemzeti Park részét képező, 41,6286 hektár kiterjedésű szántó.	Nyugat-Dráva, HUDD10002

5	A korszerű takarmányozás biztosítása Nagydorogon	Fedett etetőút és hidmérleg kialakítása	Nagydorogi Cikta Major, Dél- Mezőföld TK: Szenes-legelő (380 ha)	Szenes-legelő (HUDD20050)
6	Karámok vízelvezetésének megoldása, szilárd burkolattal való ellátása Szaporcán	Karámok vízelvezetésének megoldása, szilárd burkolattal való ellátása	Ős-Dráva Látogatóközpont Major	Szaporca 0203
7	Kaszálások, szárzúzások és sarjleverésekhez, racka juhok nyári szállásának ellátásához, 3 db kézi eszköz és egy adapterekkel ellátott kisebb erőgép beszerzése	Eszközbeszerzés, kaszálások, szárzúzások és sarjleverésekhez, racka juhok nyári szállásának ellátásához, 3 db kézi eszköz és egy adapterekkel ellátott kisebb erőgép	Duna-Dráva Nemzeti Park, Darány község határ (50 ha pályázati + a már meglévő 50 ha, mindösszesen mintegy 100 ha)	Nyugat-Dráva HUDD10002, Darányi Borókás HU
8	Darányi őrház, pásztorház és nyári szállás bővítése fejlesztése	Villanybekötés földkábelrel, villanyszerelési munkák, festés, pásztorház bővítése vizesblokkal	Duna-Dráva Nemzeti Park, Darány község határ	Nyugat-Dráva HUDD10002, Darányi Borókás HU

#	Intézkedések	Kapcsolódó fejlesztési cél/ eredmény	Az intézkedéseket megalapozó tervek
sorszám	<i>A fejlesztési cél megvalósulását, illetve a hozzá tartozó elvárt eredmények elérését célzó egyedi intézkedések megnevezése</i>	<i>Az adott intézkedéshez tartozó fejlesztési cél sorszáma és az érintett cél keretében elvárt eredmény (megnevezés, célérték)</i>	<i>A tervezett intézkedések megvalósítását megalapozó tervek (pl. védett természeti terület kezelési terve, Natura 2000 fenntartási tervek stb.), pontos hivatkozással a tervben előírányt, az intézkedés szempontjából releváns feladatokra (pl. adott részvízgyűjtő vízgyűjtőgazdálkodási tervében megjelenő, az adott fejlesztési intézkedés szempontjából releváns beavatkozások); a hivatkozott tervdokumentum készületi állapota (elfogadott, tervezet stb.)</i>
1	Az Igazgatóság komplex energetikai fejlesztése	1.1	Nem releváns
2	A DDNPI Központi épületének felújítása	1.2	Nem releváns
3	DDNPI Oktatási központ felújítása	1.2	Nem releváns
4	Kistápéi órház felújítása	1.2	Nem releváns
5	Kölkedi Fehér-Gólya Múzeum felújítása	1.3	Nem releváns
6	Pintér-kert Arborétumban lévő turisztikai célú épületek komplex felújítása	1.3	Nem releváns
7	Meglévő szálláshelyek fejlesztése	1.3	Nem releváns
8	Meglévő bemutató infrastruktúra felújítása, kiegészítő fejlesztések megvalósítása a Somogy Tájegységben	1.3	Nem releváns
11	Meglévő bemutató infrastruktúra felújítása, kiegészítő fejlesztések megvalósítása a Tolnai Tájegységben	1.3	Nem releváns

12	Új bemutató infrastruktúra létrehozása a Tolnai Tájegységben	1.3	Nem releváns
13	Biotillkai adatgyűjtés rendszerének kidolgozása és bevezetése az Igazgatóságnál	1.4	Nem releváns
14	Az Igazgatóság internetes marketingjének fejlesztése, a látogatóhelyekhez kapcsolódó alkalmazások fejlesztése	1.4	Nem releváns
15	Karapancsa mentett oldali vízrendszereinek vízellátásának javítása	2.1	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Béda-Karapancsa (HUDD 20045) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)
16	Karapancsa mentett oldali vízrendszereinek vízellátásának javítása	2.1	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Béda-Karapancsa (HUDD 20045) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)
17	Karapancsa mentett oldali vízrendszereinek vízellátásának javítása	2.1	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Béda-Karapancsa (HUDD 20045) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)
18	Mederben található mellékág és szigetek fenntartása; Debrina-zátony belső ágán az átfolyás biztosítása	2.1	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Béda-Karapancsa (HUDD 20045) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)
19	Felső torkolati műtárgy és szigetcsúcsvédelem kialakítása	2.1	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Béda-Karapancsa (HUDD 20045) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)
20	Mederben található mellékág és szigetek fenntartása; Debrina-zátony belső ágán az átfolyás biztosítása	2.1	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Béda-Karapancsa (HUDD 20045) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)
21	Meglévő talajvíz mérő kutakban lévő eszközök cseréje; terepi adatrögzítő-kiolvasó-kiértékelő eszközök cseréje-modernizálása	2.1	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Béda-Karapancsa (HUDD 20045) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)
22	Duna 1494-1492 fkm, jobb part mederben található mellékág és szigetek fenntartása	2.1	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Gemenc (HUDD20032) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)
23	Az ósükösi beavatkozás figyelemmel követése, fenntartási beavatkozások	2.1	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Gemenc (HUDD20032) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)

24	A Kádár-szigeti mellékág lehetőség szerinti élővé tétele.	2.1	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Gemenc (HUDD20032) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)
25	A Babócsai Erzsébet-szigeti mellékág degradációjának lassítása, az ártéri dinamika részleges visszaállítása	2.1	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Közép-Dráva (HUDD20056) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)
26	Égerligetek, Malom-árok vízellátásának javítása	2.1	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Közép-Dráva (HUDD20056) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)
27	Boronka-melléki TK szabályozott vízfolyások rehabilitációja, vízviszatarítás	2.1	Boronka-melléke (HUDD20044) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)
28	Bélavár 085 hrsz. árok 3 db vízviszatarító műtárgy építése	2.1	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Közép-Dráva (HUDD20056) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)
29	Berzence 0219 hrsz. árok. (Berzence 0217, 0218, 0220 hrsz. legelőn.) rendezése	2.1	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Nyugat-Dráva-sík (HUDD20062) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)
30	Láp- és ligeterdők, holtágmedrek, mocsárrétek ökológiai vízkészletének megőrzése	2.1	Dunaszentgyörgyi láperdő TT természetvédelmi kezelési terve (jogsabályban kihirdetett); Dunaszentgyörgyi láperdő (HUDD20072) Natura 2000 terület fenntartási terve (elfogadott)
31	A Drávai holtágak élővilágának megőrzése	2.1	Ormánsági vizes élőhelyek és gyepek (HUDD20052) Natura 2000 terület fenntartási terve (elfogadott)
32	Mindhárom gemenci erdőrezervátum magterületén több mintaterület létesítése és kutatása a nagyvad teljes kizárásával	2.2	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Gemenc (HUDD20032) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)
33	Erdőtelepítés Vízvár 0196/11b hrsz. szántón	2.2	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Közép-Dráva (HUDD20056) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)
34	Kölkedi állattartó telep fejlesztése	2.3.	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Béda-Karapancsa (HUDD 20045) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)
35	Báta; a Batai-Holt-Duna és az élő Duna által közrezárt részen található Batai-szigeten gyepek és fás legelő kialakítása	2.3.	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Gemenc (HUDD20032) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)

36	Inváziós fajok visszaszorítása, erdei fenyő monokultúrák csökkentése, savanyú homoki gyepek növelése Darány külterületén	2.3.	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet)
37	Gyep vetéséhez talajelőkészítés szántással, tárcsázással, vetőágy készítés kombinátorozással.T-fák kihelyezése Somogyudvarhelyen	2.3.	Duna-Dráva NP természetvédelmi kezelési terve (tervezet); Nyugat-Dráva-sík (HUDD20062) Natura 2000 terület fenntartási terve (készítése folyamatban)
38	A korszerű takarmányozás biztosítása Nagydorogon	2.3.	Nem releváns
39	Karámok vízelvezetésének megoldása, szilárd burkolattal való ellátása Szaporcán	2.3.	Nem releváns
40	Kaszálások, szárzúzások és sarjleverésekhez, racka juhok nyári szállásának ellátásához, 3 db kézi eszköz és egy adapterekkel ellátott kisebb erőgép beszerzése	2.3.	Nem releváns
41	Darányi őrház, pásztorház és nyári szállás bővítése fejlesztése	2.3.	Nem releváns